

Danske særregler kan tvinge landmænd til at aflive tusindvis af dyr

Danske særregler kan tvinge landmænd til at aflive tusindvis af dyr

Forurening: Danmark har forpligtet sig til at leve op til skrappe miljøkrav end alle andre EU-lande. Nu viser det sig, at landbruget ikke når målene. Det kan få dramatiske konsekvenser.

Lars Attrup

Dansk landbrug kan i løbet af tre år blive tvunget til at slå en betydelig del af bestanden af køer og grise ned.

Det er konsekvensen af, at den tidligere regering – over for EU – har forpligtet Danmark til at nå ekstraordinært høje miljømål. Helt konkret skal Danmarks udledning af ammoniak reduceres med 24 pct. inden 2020, mens de øvrige EU-lande i gennemsnit har forpligtet sig til at reducere med 6 pct.

Det høje danske mål skal ses i lyset af, at Danmark i forvejen er et af de lande, der har reduceret ammoniakfordampningen mest (42 pct.).

»Alle de lavthængende frugter er så at sige plukket, og vi må nu erkende, at det er urealistisk at nå de overambitiøse mål, som den tidligere regering har forpligtet Danmark på,« siger miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen (V).

Han har netop modtaget opdaterede opgørelser og fremskrivninger for Danmarks udledning af ammoniak. Fremskrivningerne viser, at udledningen fortsat falder, men langt mindre end hidtil antaget. I 2020 ventes udledningen at være reduceret 20 pct. og i 2035 knap 22 pct.

Bordet fanger

Med andre ord: Danmark når ikke målet, og nu fanger bordet.

»Lige nu er hollandsk landbrug i gang med at slå 150.000 køer ned, fordi man ikke kan nå EU-målene for reduktion af fosforudledningen. Min store frygt er, at Danmark er på vej ud i en lignende situation. Konsekvensen kan blive en reduceret landbrugsproduktion, tab af arbejdspladser på slagterier og mejerier og et tilbageslag for eksporten,« siger Esben Lunde Larsen.

Han afviser, at der er tale om et skræmmescenarie.

»EU-Kommissionen er forholdsvis firkantet i sit krav, til at medlemslandene når de mål, de har forpligtet sig til at nå. Når man går så hårdt til værks i Holland, kan vi ikke forvente, at der bliver set gennem fingre med manglende målopfyldelse i Danmark,« mener Esben Lunde Larsen.

Landbruget og de borgerlige partier protesterede voldsomt, men forgæves, da det i 2014 kom frem, at den daværende S-ledede regering i stilhed havde lovet, at Danmark ville reducere ammoniakemissionen med 24 pct. inden 2020.

»Vi kunne straks se, at målene var urealistiske, fordi vi allerede på det tidspunkt havde reduceret udledningen meget markant. Det her er et kæmpemæssigt dansk selvmål, og det er en skandale, at man uden nogen form for offentlig debat har vedtaget et mål, der kan få så store, negative konsekvenser for et helt erhverv,« siger Lars Hvidtfeldt, viceformand i Landbrug & Fødevarer.

Dansk miljøeffektivitet

Det er veldokumenteret, at danske landmænd er blandt de mest klima- og miljøeffektive i verden. Derfor kan de skærpede danske krav paradoksalt nok medføre stigende forurening.

»Hvis vi tvinges til at reducere produktion i Danmark, vil fødevareproduktionen vokse tilsvarende i andre lande, hvor man har lempeligere miljøkrav og forurener mere. Vi ser allerede, at millioner af danske smågrise sendes ud af landet til opfedning i andre lande, hvor landbrugene forurener mere, anvender mere medicin og har ringere dyrevelfærd,« påpeger Esben Lunde Larsen.

Han vil kæmpe for at få EU-Kommissionen til at ændre det danske mål, men erkender, at det bliver vanskeligt. Forgængeren på posten, Eva Kjer Hansen (V), forsøgte forgæves at få kommissionen til at reducere det danske miljømål.

Socialdemokratiets miljøordfører Christian Rabjerg Madsen afviser, at de danske miljømål er urealistiske og overambitiøse:

»Vi ønsker, at Danmark skal gå forrest i forhold til at tage vare på vores miljø. Der er arbejdspladser i at være førende, fordi det sikrer, at der udvikles miljøteknologi, som siden kan eksporteres. Hver gang vi taler om grønne ambitioner, hører vi desværre den samme klagesang fra regeringen, som hævder, at det er umuligt eller forfærdeligt dyrt at nå målene. Ministeren har mere travlt med at kritisere målsætningen end med at fremsætte konkrete initiativer, der kan sikre, at målene bliver nået,« siger Christian Rabjerg Madsen.

Vækst = flere dyr

Socialdemokratiet har de seneste år støttet flere initiativer, der skal styrke væksten og sikre arbejdspladser i fødevareerhvervet. Vækst betyder dog – alt andet lige – flere dyr og øget udledning af ammoniak.

»Vores klare holdning er fortsat, at Danmark skal have et effektivt landbrug, som skaber arbejdspladser. Pointen er blot, at den vækst skal gå hånd i hånd med hensynet til miljøet. Det er muligt, men det forudsætter, at regeringen kommer i arbejdstøjet og sikrer, at man får udbredt den nyeste miljøteknologi i erhvervet,« siger Christian Rabjerg Madsen.

Danske særregler kan tvinge landmænd til at aflive tusindvis af dyr